

## Valvottavat toiminnot ja valvontaohjelman toteutuminen vuonna 2025

YMPLTK 18.02.2026 § 13  
75/11.03.05.00/2026

### Ympäristönsuojelu- ja jätelain mukainen valvonta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontasuunnitelma, jonka mukaan ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja on valvottava säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomaisen on jätelain (646/2011) 124 §:n mukaan laadittava suunnitelma jätelain 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten. Suunnitelmat on liitetty osaksi ympäristönsuojelulain mukaista ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa, joka on Äänekoskella päivitetty 20.5.2020. Valvontasuunnitelman alainen valvontaohjelma vuosille 2026-2030 on päivitetty 21.1.2026.

Valvontaohjelmassa määritetään valvonnan alaisten toimintojen määräaikaistarkastusten tiheys, joka määritetään ympäristöriskien järjestelmällisen arvioinnin perusteella. Tarkastusjärjestyksessä samasta valvontaluokasta tarkastetaan ensisijaisesti se toiminta, jonka edellisestä tarkastuksesta on kulunut pisin aika. Tavoitemäärä tarkastuksia vuodessa oli 31.12.2025 saakka 14 kpl vuodessa ja 1.1.2026 alkaen 15 kpl vuodessa. Tarkastusten ohessa viranhaltija tarkastaa myös toiminnan ympäristöluvan edellyttämät päästöselvitykset ja muut vaadittavat raportit. Valvontatoimiin kuuluvat mm. myös lausunnot, tarkastukset ja neuvottelut sekä valitusten käsittelyt. Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että valvottavat toiminnanharjoittajat noudattavat lupiansa lupamääräyksiä sekä toimintaa koskevia asetuksia ja lainsäädäntöä. Yleinen valvontavastuu on yhteinen Lupa- ja valvontaviraston kanssa.

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia ympäristöluvanvaraisia toimintoja on yhteensä 35 kappaletta, joista on yhteislupia (maa-aines- ja ympäristölupia) 6 kappaletta ja erikseen myönnettyjä ympäristölupia louhintaan ja murskaukseen 6 kappaletta. Yleiseen ilmoitusmenettelyn mukaisia toimintoja on 4 kappaletta ja ympäristönsuojelulain nojalla rekisteröityjä toimintoja on 28 kappaletta. Jätelain nojalla rekisteröityjä toimintoja on 9 kappaletta. Valvonnan piiriin kuuluu pienjäteasemia sekä keräyspisteitä yhteensä 73 kappaletta (tilanne 31.12.2025, valvonta kesken). Vuonna 2025 viranhaltijapäätöksiä tehtiin 8 kpl (melupäätökset), muita päätöksiä 3 kpl ja käsiteltiin yksi rekisteröinti-ilmoitus.

Vuonna 2025 suoritettiin valvontaohjelman mukaisia määräaikaistarkastuksia ympäristöluvallisille kohteille viisi kappaletta. Yhteensä ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvia tarkastuksia suoritettiin 50 kappaletta. Ympäristövalvonta on lisäksi osallistunut kahdelle Lupa- ja valvontaviraston valvoman kohteen määräaikaistarkastukselle kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen roolissa.

### Maa-aineslain mukainen valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu toimia maa-aineslain (555/1981) 7 §:ssä ja 14 §:ssä tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena. Maa-aineslupien valvonta tapahtuu sekä paikan päällä tehtävillä tarkastuksilla että valtakunnallisen NOTTO-järjestelmän kautta. NOTTO: on raportoidaan vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Lisäksi pohjavesialueilla sijaitsevilla ottoalueilla toiminnanharjoittajat ovat velvollisia ilmoittamaan lisäksi pohjaveden korkeus- ja laatutiedot.

Maa-ainesten ottoalueita tarkastetaan erillisillä tarkastuskäynneillä. Valvontakäynnille kutsutaan mukaan maa-ainesluvanhaltija ja tarvittaessa myös Lupa- ja valvontaviraston edustaja. Mikäli maa-ainesluvanvaraisella kohteella on myös ympäristölupa, pyritään ympäristölupien valvonnat suorittamaan samalla kertaa.

Äänekoskella on ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnan piiriin kuuluvia, voimassa olevia maa-aineslupia 24 kappaletta, joista yhteis- tai ympäristöluvallisia toimintoja on 12 kappaletta (tilanne 31.12.2025). Vuonna 2025 maa-aineslupia ja yhteislupapäätöksiä (maa-aines- ja yhteislupa) myönnettiin molempia yksi kappale.

Vuonna 2025 maa-aineslupien valvontaa suoritettiin kuudessa maa-ainesluvanvaraisessa kohteessa. Tarkastukset olivat määräaikaistarkastuksia, luvan päättämiseen liittyviä lopputarkastuksia sekä kehotuksien noudattamista koskevia valvontakäyntejä. Valvontakäyntejä jouduttiin suorittamaan yhdessä kohteessa useita vuoden aikana lupamääräysten rikkomisesta johtuen.

|                      |                                                                                                              |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Valmistelija         | Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346<br>Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683 |
| Esittelijä           | Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen                                                                              |
| <b>Päätösehdotus</b> | Merkitään tiedoksi.                                                                                          |
| <b>Päätös</b>        | Merkittiin tiedoksi.                                                                                         |

- - - - -